

Ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 1. juuni 2022. a määruse nr 46 „Ettevõtjate teadus- ja arendustegevuse ning innovatsioonialase rahvusvahelise koostöö toetamine“ muutmise määruse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel.

Euroopa Innovatsiooninõukogu (edaspidi *EIC*) ettevõtluskiirendis muutus 2024. a kulude hüvitamise viis, mille puhul väljamakseid ei tehta enam tekkinud kulude tõendamisel, vaid kindlasummaliste (*lump sum*) maksetena. Käesoleva määruse muudatus võimaldab Eesti ettevõtjate projektidele, mis on saanud EIC ettevõtluskiirendist kvaliteedimärgise, taotleda toetust vastavalt programmi „Euroopa horisont“ reeglitele, sh saada rahastust kindlasummaliste maksetena, mis oluliselt vähendab nii taotlejate kui ka Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse menetluskoormust.

Määruse eelnõu ja seletuskirja koostas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi innovatsiooni ja tehnoloogia osakonna arenduse ja innovatsiooni nõunik Mikk Vahtrus (tel: 625 6389, e-post: Mikk.Vahtrus@mkm.ee). Eelnõu juriidilise ekspertiisi tegi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Gerly Lootus (e-post: Gerly.Lootus@mkm.ee, telefon 639 7652).

2. Määruste muudatuste sisu ja võrdlev analüüs

Määruse eelnõu koosneb üheksast punktist.

Punktiga 1 lisatakse paragrahvi 3 täiendav termin kindlasummalise makse defineerimiseks. Kuivõrd määрусesse lisatakse võimalus saada toetust kindlasummalise maksena, on vajalik selle mõiste defineerimine.

Punktiga 2 lisatakse paragrahvi 15 täiendav lõige, mis sätestab erandi esimeses lõikes nimetatud reeglist, et toetust makstakse tegelikult tekkinud ja tasutud kulude alusel. Ettevõtluskiirendist kvaliteedimärgise saanud projekti puhul makstakse toetust vastavalt EIC poolt kinnitatud tööprogrammi tingimustele, mille alusel on projektile kvaliteedimärgis väljastatud. Sellistele projektidele makstakse toetust ainult kindlasummalise makse alusel. Viide tööprogrammi tingimustele on vajalik paindlikkuse tagamiseks, kuivõrd tööprogrammide tingimused on pidevas muutumises. 2023. a tööprogrammi alusel toimub rahastamine tegelike kulude alusel. 2024. a tööprogrammi alusel toimub aga toetuse maksmine kindlasummaliste maksetena, mille eelduseks on tööpaketi tegevuste täies mahus elluviimine. Sealjuures ei ole määravaks planeeritud tulemuse saavutamine, kuivõrd tegemist on suurte riskidega teadus-arendustegevusega, mille puhul tulemuse saavutamine ei ole garanteeritud. Juhul, kui tööpaketi tegevused on täitmata või osaliselt täidetud, jäetakse toetus välja maksmata, välja arvatud lõppmakse korral, juhul kui kõrvalekalded on objektiivselt põhjendatud, vähendades kindlasummalist makset proportsionaalselt ellu viimata tegevuste osa võrra. Tegevuste elluviimist hindab Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus toetuse saaja poolt esitatud aruannete alusel, küsides vajadusel täiendavat infot. Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutusel on õigus vajadusel kaasata hindamisse ka eksperte.

Punktiga 3 täpsustatakse paragrahvi 15 lõike 4 sissejuhatavat lauset, tuues sisse viite, et antud säte kohaldub üksnes tekkinud ja tasutud kulude alusel projekti rahastamisel.

Punktiga 4 muudetakse paragrahvi 15 lõike 5 sõnastust. Kehtivas määruses on täpsustatud vaid esimese ettemakse osakaal, mis tähendab et järgmine ettemakse võib olla kuni 60 protsenti. Kuna selline ettemakse on liiga suure riskiga, siis on sõnastust muudetud nii, et iga ettemakse suurus on maksimaalselt 30 protsenti.

Punktiga 5 asendatakse paragrahvi 15 lõikes 5 arv „80“ arvuga „70“, kuivõrd EIC tööprogrammi tingimused sätestavad ettemakse puhul järgmise ettemakse saamiseks kulude katmise 70% ulatuses ning nimetatud reeglit tuleks kohaldada ka siseriikliku rahastuse korral.

Punktiga 6 asendatakse paragrahvi 15 lõikes 6 arv „15“ sõnaga „kümme“ taaskord EIC tingimuste eeskujul.

Punktiga 7 täiendatakse paragrahvi 15 lõike 7 esimest lauset, kuivõrd on oluline täpsustada, et nimetatud säte kohaldub üksnes juhul, kui kvaliteedimärgise saanud projekti toetatakse tekkinud ja asutud kulude alusel.

Punktiga 8 lisatakse paragrahvi 17 Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse õigus kindlasummalise makse puhul keelduda toetuse väljamaksmisest, kui makse aluseks olevaid tegevusi ei ole ellu viidud.

Punktiga 9 lisatakse määruse paragrahvi 18 võimalus tagasimaksmisele kuuluva toetuse tasaarveldamiseks sama projekti raames väljamaksmisele kuuluva toetusega. Nimetatud täiendus ei seonu kindlasummalise makse regulatsiooni lisandumisega määрусesse, kuid on vajalik regulatsiooni üldiseks toimimiseks, andmaks aluse vajadusel tagasinõude tasaarveldamiseks.

3. Määruste muudatuste vastavus EL õigusele

Eelnõu viiakse kooskõlla EIC 2024. a kehtima hakanud kulude hüvitamise viisiga. Muus osas puudub eelnõul seos EL õigusega.

4. Määruste muudatuste mõjud

Määrusega tehakse vajalikud muudatused, võimaldamaks Eesti ettevõtjate projektidele, mis on saanud EIC ettevõtluskiirendist kvaliteedimärgise, taotleda toetust vastavalt programmi „Euroopa horisont“ reeglitele, sh saada rahastust kindlasummaliste maksetena, mis oluliselt vähendab nii taotlejate kui ka Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse menetluskooormust.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruste muudatuste rakendamisega ei kaasne otseseid kulusid riigieelarvele.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Määruste muudatuste koostöölastamine

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi EIS kaudu koostöölastamiseks Rahandusministeeriumile ja arvamuse avaldamiseks Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutusele.